

**POLIETILENINIO DUJOTIEKIO ATŠAKŲ PRIJUNGIMO PRIE AKLIGALINĖJE SISTEMOJE
VEIKIANČIO POLIETILENINIO DUJOTIEKIO ATMINTINĖ**

AB „Energijos skirstymo operatorius“
2021 m.

1. Bendrosios nuostatos

1.1. Ši atmintinė skirta standartizuoti polietileninių (toliau – PE) dujotiekių atšakų prijungimą prie akligalinėje sistemoje veikiančių PE dujotiekių (veikiantis PE dujotiekis yra nesušiedintas).

1.2. PE dujotiekių atšakų prijungimas prie akligalinėje sistemoje veikiančių PE dujotiekių atliekamas vadovaujantis Gamtinių dujų, suskystintųjų naftos dujų ir biudujų aplinkoje atliekamų darbų saugos taisyklių aktualios redakcijos (toliau – Taisyklės) reikalavimais, vamzdžių, įrenginių, įtaisų, medžiagų, jungiamųjų detalių gamintojų nurodymais ir šia atmintine.

1.3. Reikalavimai darbuotojams, atliekantiems PE dujotiekių prijungimą prie veikiančių PE dujotiekių:

1.3.1. darbuotojai, atliekantys PE dujotiekių prijungimo prie veikiančių PE dujotiekių darbus (toliau – Darbai), turi būti atestuoti teisės aktų nustatyta tvarka ir įgiję reikiamų žinių ir įgūdžių Darbams atlikti;

1.3.2. Darbai atliekami įforminus Darbų vykdymo gamtinių dujų aplinkoje paskyrą pagal Taisyklių reikalavimus;

1.3.3. darbuotojai, atliekantys Darbus su sertifikuota PE dujotiekių vamzdžių gręžimo įranga (toliau – Gręžimo įranga), turi būti apmokyti dirbti su ja;

1.3.4. darbuotojai, atliekantys PE dujotiekių suvirinimo darbus, turi būti apmokyti dirbti su sertifikuota PE dujotiekių suvirinimo įranga ir turėti galiojantį suvirintojo kvalifikacijos atestatą.

1.4. AB „Energijos skirstymo operatoriaus“ techniniai reikalavimai PE dujotiekių vamzdžiams, PE vamzdžių jungiamosioms detalėms, uždarymo įtaisams, Gręžimo įrangai, suvirinimo, užspaudimo įrangai:

1.4.1. **techniniai reikalavimai PE dujotiekių vamzdžiams, PE vamzdžių jungiamosioms detalėms** yra patalpinti AB „Energijos skirstymo operatoriaus tinklalapyje www.eso.lt, „[Polietileninių dujotiekių vamzdžių, apsauginių dėklų ir jungiamųjų detalių techniniai reikalavimai](#)“. Nurodytos medžiagos yra naudojamos pagal gamintojų ir konkrečių gaminių sąrašą, kuris yra patalpintas „[ESO techninius reikalavimus atitinkančių gaminių sąrašas](#)“;

1.4.2. **techniniai reikalavimai uždarymo įtaisams** yra patalpinti AB „Energijos skirstymo operatoriaus tinklalapyje www.eso.lt, „[Techniniai reikalavimai uždarymo įtaisams](#)“. Uždarymo įtaisai yra naudojami pagal gamintojų ir konkrečių gaminių sąrašą, kuris yra patalpintas „[ESO techninius reikalavimus atitinkančių gaminių sąrašas](#)“;

1.4.3. **Gręžimo įranga** turi atitikti Europos parlamento ir tarybos direktyvą 2014/68/ES „Dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su slėginės įrangos tiekimu rinkai, suderinimo“. Įrangos sertifikatai turi būti pateikti AB „Energijos skirstymo operatorius“;

1.4.4. **PE dujotiekių suvirinimo įranga** turi atitikti EB techninius įvertinimus, turėti atitikties sertifikatus arba EB atitikties deklaracijas. Įrangos sertifikatai arba atitikties deklaracijos turi būti pateiktos AB „Energijos skirstymo operatorius“;

1.4.5. **PE dujotiekio užspaudimo įtaisai** turi atitikti Europos Sąjungos Mašinų saugos direktyvos 2006/42/EC sveikatos ir saugos reikalavimus; standartų LST EN ISO 12100:2011 Mašinų sauga. Bendrieji projektavimo principai. Rizikos vertinimas ir jos mažinimas; LST EN ISO 13857:2020 Mašinų sauga. Saugūs atstumai, trukdantys viršutinėmis ir apatinėmis galūnėmis pasiekti pavojingąsias zonas; LST EN ISO 13854:2019 Mašinų sauga. Mažiausi tarpai žmogaus kūno dalims nuo traiškymo apsaugoti; LST EN ISO 4413:2011 Hidraulika. Bendrosios taisyklės ir saugos reikalavimai, keliami sistemoms ir jų komponentams ar lygiaverčių standartų reikalavimus, EB techninius įvertinimus. PE dujotiekių užspaudimo įtaisai turi turėti atitikties sertifikatus arba EB atitikties deklaracijas. Įrangos sertifikatai arba atitikties deklaracijos turi būti pateiktos AB „Energijos skirstymo operatorius“.

2. PE dujotiekių atšakų prijungimo variantai prie akligalinėje sistemoje veikiančių PE dujotiekių

2.1. PE dujotiekio atšakos prijungimas prie akligalinėje sistemoje veikiančio PE dujotiekio gali būti atliekamas:

2.1.1. elektra privirinamu PE dujotiekio atšakos balnu (toliau – Atšakos balnas);

2.1.2. panaudojant Gręžimo įrangą ir PE uždarymo įtaisą arba uždarymo įtaisą su PE antgaliais;

2.1.3. trišakiu, įrengus reikiamo dujų pralaidumo apylankinį dujotiekį ir atjungus veikiančio PE dujotiekio atkarpą (kai nėra techninių galimybių PE dujotiekio atšakos prijungimą atlikti Atšakos balnu ar panaudojant Gręžimo įrangą). Darbai atliekami nenutraukiant dujų skirstymo vartotojams;

2.1.4. trišakiu, atjungus veikiančio PE dujotiekio atkarpą (kai nėra techninių galimybių įrengti apylankinio dujotiekio ir PE dujotiekio atšakos prijungimą atlikti Atšakos balnu ar panaudojant Gręžimo įrangą). Darbai atliekami nutraukiant dujų skirstymą vartotojams.

2.2. PE dujotiekio atšakos prijungimo prie akligalinėje sistemoje veikiančio PE dujotiekio rekomenduojami variantai („1“, „2“, „3“, „4“, „X“) nurodyti 1 lentelėje.

1 lentelė

		VEIKIANTIS PE DUJOTIEKIS YRA NESUŽIEDINTAS															
		Veikiantis PE dujotiekis prie kurio prijungiamas naujai įrengtas/pastatytas PE dujotiekis															
Naujai įrengtas/pastatytas PE dujotiekis (atšaka)	dn \ dn	20	32	40	50	63	75	90	110	125	160	180	200	225	315	400	
	20	4	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	32		4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	40			1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	63					1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	90							1	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	110								1	3	3	3	3	3	3	3	3
	160									1	1	1	1	3	3	3	3
	225													1	3, X	3, X	3, X
	315															X	X
400																X	

1 PE dujotiekio prijungimas atliekamas trišakiu, įrengus apylankinį dujotiekį ir atjungus veikiančio PE dujotiekio atkarpą.

2 PE dujotiekio prijungimas atliekamas Atšakos balnu.

3 PE dujotiekio prijungimui naudojama sertifikuota PE dujotiekių vamzdžių Gręžimo įranga.

4 PE dujotiekio prijungimas atliekamas trišakiu, atjungus veikiančio PE dujotiekio atkarpą, prieš tai nustatyta tvarka informuojant esamus vartotojus apie dujų skirstymo nutraukimą.

X PE dujotiekio prijungimas atliekamas pagal atskirą derinimą su AB „Energijos skirstymo operatorius“.

2.3. Konkrečiais atvejais, kai dėl objektyvių priežasčių 1 lentelėje nurodyti PE dujotiekių atšakų prijungimo rekomenduojami variantai negali būti pritaikyti ir įgyvendinti, projektiniai PE dujotiekių atšakų prijungimo sprendiniai turi būti pagrįsti ir suderinti atskirai su AB „Energijos skirstymo operatoriaus“ dujotiekių įrengimo projektų derinimo metu.

2.4. Konkrečiais atvejais, kai akligalinėje skirstymo sistemoje dujos skirstomos vidutiniams, stambiais nebuitiniams vartotojams, kvartalams, gyvenvietėms ir dujų skirstymo užtikrinimui nepakanka apylankinio dujotiekio įrengimo, PE dujotiekio atšakos prijungimo prie akligalinėje sistemoje veikiančio PE dujotiekio projektiniai sprendiniai derinami atskirai su AB „Energijos skirstymo operatoriaus“ dujotiekių įrengimo projektų derinimo metu.

2.5. Projektiniai PE dujotiekio atšakos prijungimo sprendiniai turi būti su kiek įmanoma mažesniu jungčių kiekiu.

2.6. Atliekant PE dujotiekio atšakos prijungimą su Gręžimo įranga, gręžimo freza turi būti parenkama maksimalaus skersmens atsižvelgiant į naudojamos apkabos atvamzdį, pagal Gręžimo įrangos gamintojo nurodymus.

2.7. Atliekant PE dujotiekio atšakos prijungimą pagal 1 lentelėje nurodytą „4“ variantą, AB „Energijos skirstymo operatoriaus“ nustatyta tvarka informuoja dujų vartotojus apie numatomus Darbus ir dujų skirstymo nutraukimo laiką bei trukmę. Darbai atliekami tuo laiku ir ta trukme kaip buvo informuoti vartotojai.

2.8. PE dujotiekio atšakos prijungimo mazge dujų srauto greitis negali viršyti 20 m/s, įvertinant maksimaliai galimą prijungiamos dujotiekio atšakos debetą.